

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Кам'янець-Подільського
національного університету імені
Івана Огієнка

29.02.2024 р., протокол № 2

Голова вченої ради

 Сергій КОПИЛОВ

Введено в дію наказом ректора

від 05.03.2024 р., № 22-00

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
ТА ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ В КАМ'ЯНЕЦЬ-
ПОДІЛЬСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (далі – Положення) визначає порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці для здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр», «магістр», «доктор філософії» (далі – здобувачі вищої освіти) усіх форм навчання, які:

- здобувають освіту за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти на основі попередньо здобутого рівня;
- переводяться з інших закладів вищої освіти до Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (далі – К-ПНУ);
- навчаються в К-ПНУ за ступенем вищої освіти «бакалавр» і бажають перевестися з однієї спеціальності на іншу;
- переводяться з однієї форми навчання на іншу;
- виявили бажання одночасно (паралельно) навчатися на кількох спеціальностях, за кількома освітніми програмами;
- продовжують навчання після академічної відпустки або повторного навчання;
- брали участь у програмах академічної мобільності в іншому закладі вищої освіти;
- поновлюються на навчання після відрахування;
- вступають на навчання до К-ПНУ на перший курс (зі скороченим терміном навчання) або на другий курс (з нормативним терміном навчання) на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» чи освітнього ступеня «молодший бакалавр» на другий курс на базі освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

1.2. Положення розроблене відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція), Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція), Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Положення про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція), інших нормативно-правових документів у сфері вищої освіти.

II. ПОРЯДОК ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Перезарахування – це з'ясування відповідності змісту та обсягу опанованої здобувачем вищої освіти навчальної дисципліни під час попереднього навчання у випадках, визначених в п. 1.1. цього Положення, до тієї, що зазначена в навчальному плані відповідної освітньої програми Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, без повторного складання екзамену чи заліку.

2.2. Перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці здійснюється:

- за заявою здобувача вищої освіти;
- відповідно до наказу про зарахування: для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» зі скороченим терміном навчання,
- на підставі академічної довідки, завіреної в установленому порядку, або додатку до документа про вищу (фахову передвищу) освіту, виданого закладом вищої освіти, копії навчальної картки чи просто навчальної картки здобувача вищої освіти (для здобувачів, що навчаються постійно в К-ПНУ);
- на підставі індивідуального навчального плану учасника академічної мобільності;
- відповідно до навчальних планів.

2.3. Визнання та перезарахування дисциплін організується, здійснюється та оформляється деканатами факультетів/директоратом навчально-наукового інституту (далі – ННІ)/відділом аспірантури і докторантури.

2.4. Перезарахування дисциплін здійснюється деканом факультету/директором ННІ/завідувачем відділу аспірантури і докторантури за погодженням із завідувачем кафедри, на якій реалізується освітня програма, гарантом освітньої програми за результатами порівняння навчального плану, за яким студент буде навчатися в К-ПНУ, та академічної довідки або додатку до документа про вищу (фахову передвищу) освіту, копії навчальної картки здобувача вищої освіти (для здобувачів, що навчаються постійно в К-ПНУ).

2.5. Для здобувачів вищої освіти, які здобувають освіту за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти на основі попереднього рівня вищої освіти визнають та перезараховують кредити, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) з урахуванням вимог стандартів вищої освіти до рівня освіти, для спеціальностей, на які вони зараховані на навчання на підставі додатку до документа про вищу (фахову передвищу) освіту, виданого акредитованим навчальним закладом.

2.6. Перезарахування дисциплін може здійснюватися на основі:

- одноосібного рішення декана факультету/директора ННІ;
- рішення декана факультету/директора ННІ/завідувача відділу аспірантури і докторантури на підставі висновку Комісії з ліквідації академічної різниці (далі – Комісія) відповідної кафедри;

– рішення декана факультету/директора ННІ на підставі додаткової атестації здобувача вищої освіти відповідною кафедрою за окремими темами дисципліни.

2.6.1. Одноосібне рішення декана факультету/директора ННІ про перезарахування дисциплін приймає в разі, якщо:

– збігаються назва, кількість годин, форми підсумкового контролю дисциплін;

– назви дисциплін близькі за змістом або мають несуттєву стилістичну відмінність;

– збігаються назви дисциплін, а різниця в кількості кредитів складає **не більше 30%** обсягу навчальної дисципліни;

– перезарахування практик і курсових робіт здійснюється за умови відповідності їх змісту програмним результатам освітньої програми, на яку зарахований здобувач вищої освіти;

– перезарахування вибіркового дисциплін здійснюють відповідно до визначених кредитів та блоку вибіркового дисциплін навчального плану освітньої програми.

2.6.2. У випадках, не передбачених пунктом 2.6., формується Комісія.

Водночас декан факультету/директор ННІ/завідувач відділу аспірантури і докторантури видає розпорядження про склад Комісії, терміни її роботи та інші процедурні питання.

До складу Комісії входять: декан факультету/директор ННІ, завідувач відповідної кафедри та науково-педагогічний працівник, який викладає відповідну дисципліну або споріднену дисципліну, гарант освітньої програми.

Комісія розглядає документи особи, яка зараховується на навчання до К-ПНУ (за відповідною освітньою програмою), про раніше здобуту освіту, у разі потреби проводить співбесіду за змістом дисципліни, яку необхідно перезарахувати.

Для визначення змісту дисципліни особа, яка зараховується на навчання до К-ПНУ, має надати копію навчальної програми з попереднього закладу освіти.

Комісія ухвалює мотивоване рішення про:

– можливість перезарахування дисциплін;

– необхідність додаткової атестації з окремих тем навчальної дисципліни;

– неможливість перезарахування дисциплін;

– перезарахування балів підсумкового контролю (залік/екзамен).

Рішення комісії оформлюють протоколом, який зберігають у деканаті факультету /директораті ННІ.

2.6.3. Додаткову атестацію з окремих тем дисципліни проводять у таких формах: співбесіда, письмова контрольна робота, тестування, виконання інших письмових завдань на платформі MOODLE тощо.

2.7. Під час перезарахування дисципліни зберігається раніше здобута позитивна оцінка навчальних досягнень студента. Якщо в документі про освіту здобувача вищої освіти, який вступив (поновився) на навчання, оцінки

виставлені лише за національною шкалою оцінювання, то їх необхідно узгодити з чинною в К-ПНУ шкалою ECTS¹.

Якщо оцінка з навчальної дисципліни складається з кількох оцінок за окремі семестри або оцінок із кількох дисциплін, то студенту виставляють середньозважену оцінку успішності з урахуванням обсягів відповідних складників навчальної дисципліни. Для студентів, які навчалися за кредитно-трансферною системою, за рішенням Комісії бали, виставлені за залік, можуть бути зараховані як екзамен за шкалою К-ПНУ і навпаки.

2.8. Здобувач вищої освіти має право відмовитися від перезарахування дисципліни, якщо його не влаштовує отримана раніше оцінка, та скласти її як академічну різницю або вивчати повторно.

2.9. Перезарахування навчальних дисциплін за результатами їх вивчення в інших закладах освіти не зменшує терміну навчання за освітньою програмою в К-ПНУ (крім осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня «бакалавр» на базі освітнього ступеня «молодший бакалавр» чи освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст», чи освітньо-професійного ступеня «молодший бакалавр»).

ІІІ. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ

3.1. Академічна різниця – це перелік дисциплін чинного навчального плану, які особа, що переводиться, поновлюється, приймається на навчання або бажає продовжити навчання відповідно до п. 1.1 цього Положення, не вивчала або вивчала не в повному обсязі.

Академічна різниця виникає як наслідок наявності академічних розбіжностей навчальних планів (перелік дисциплін, що не вивчалися) та академічних розбіжностей з освітніх компонент (перелік дисциплін, що вивчалися не в повному обсязі).

3.2. Академічну різницю становлять навчальні дисципліни, які на момент переведення/поновлення особою не вивчались або загальний обсяг годин/кредитів освітньої компоненти, відведений на її вивчення становить, як правило, **менше 75% її обсягу**, передбаченого навчальним планом освітньої програми.

3.2. Процедура визначення академічної різниці з навчальних дисциплін, порядок та термін її ліквідації деканат факультету/директорат ННІ/відділ аспірантури і докторантури розпочинає **не пізніше ніж на наступний день із моменту подання заяви** здобувачем вищої освіти. Зокрема, для здобувачів вищої освіти, що:

– бажають навчатися в К-ПНУ одночасно за кількома освітніми програмами, а також одночасно в кількох закладах вищої освіти (приймаються

---

¹ Згідно з табл. 1. розділу I Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями) і табл. 1. розділу IX Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція).

до К-ПНУ, як правило, на 2 курс, академічну різницю визначають на підставі порівняння витягу з навчальної картки здобувача вищої освіти та навчального плану/робочих навчальних планів (визначеної освітньої програми) відповідного року прийому);

– вступають до К-ПНУ на навчання за ступенем вищої освіти «бакалавр» на базі диплома молодшого спеціаліста/ молодшого бакалавра, у т.ч. за іншою спеціальністю: академічна різниця визначається на підставі порівняння навчального плану та робочого навчального плану (визначеної освітньої програми) першого курсу відповідного року прийому, відповідної форми здобуття освіти та додатку до диплома молодшого спеціаліста/ молодшого бакалавра.

У разі поновлення, переведення здобувача вищої освіти фактично вивчені ним навчальні дисципліни вільного вибору зараховують та вносять до його індивідуального навчального плану (за письмовою заявою здобувача вищої освіти)². Вибіркові навчальні дисципліни, якщо вони передбачають професійну спеціалізацію і не вивчалися раніше, вносять до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти для їх подальшого вивчення.

3.3. Визначення академічної різниці з навчальних дисциплін, порядку та терміну її ліквідації здійснює деканат факультету/директорат ННІ/відділ аспірантури і докторантури в термін до **трьох тижнів з дати початку навчального року**.

Деканат факультету/директорат ННІ/відділ аспірантури і докторантури перевіряє кількість кредитів, опанованих здобувачем вищої освіти.

Недостатній обсяг кредитів здобувач вищої освіти повинен ліквідувати.

3.4. Кількість форм підсумкового контролю (заліків, диференційованих заліків, екзаменів), які складають академічну різницю, як правило, не повинна перевищувати **10 навчальних дисциплін**. Якщо навчальним планом передбачено складання заліку та екзамену з дисципліни, то до академічної різниці вносять екзамен.

3.5. Дисципліну, внесену до академічної різниці, вносять до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти на відповідний навчальний рік зі встановленням термінів її ліквідації. Здобувач вищої освіти отримує завдання на відповідній кафедрі, вивчає дисципліну за індивідуальним графіком під керівництвом науково-педагогічного працівника, який викладає цю дисципліну.

Підсумковий семестровий контроль проводить науково-педагогічний працівник або завідувач відповідної кафедри на підставі розпорядження декана факультету/директора ННІ/ завідувача відділу аспірантури і докторантури.

3.6. Деканат факультету/директорат ННІ/відділ аспірантури і докторантури надає інформацію про здобувачів вищої освіти, які повинні ліквідувати академічну різницю кафедр, що забезпечують відповідні дисципліни, підготовку курсових/кваліфікаційних робіт, проходження практик.

² Відповідно до п. 3.17. Положення про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція).

IV. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ

4.1. Вступники, яким визначена академічна різниця, мають ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної різниці.

Для денної форми навчання термін ліквідації академічної різниці складає **не більше двох місяців** (окрім курсової роботи та практичної підготовки, термін складання яких може бути подовжено **до кінця семестру**).

Для заочної форми навчання граничним терміном ліквідації академічної різниці є **останній день перед початком чергової заліково-екзаменаційної сесії**.

Термін ліквідації академічної різниці може бути продовжений розпорядженням першого проректора К-ПНУ за наявності об'єктивних підстав, підтверджених відповідним документом.

4.2. Основною формою оволодіння навчальним матеріалом під час ліквідації академічної різниці є самостійна робота вступника під керівництвом науково-педагогічного працівника, який викладає цю дисципліну і призначений завідувачем кафедри.

4.3. Кафедри, за якими закріплені дисципліни з переліку академічної різниці, надають необхідні навчально-методичні матеріали для самостійної роботи, забезпечують консультативний супровід здобувачам вищої освіти.

4.4. Ліквідацію академічної різниці з навчальних і виробничих практик здійснюють згідно з наказом, проєкт якого готує декан факультету/директор ІННІ/ завідувач відділу аспірантури і докторантури. Ліквідація академічної різниці з навчальної та виробничих практик здійснюється без відриву від теоретичного навчання.

Керівники практики забезпечують здобувачів вищої освіти базами практик, визначають завдання, надають методичну допомогу, консультації під час проходження практики.

V. ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

5.1. Підготовку документів щодо перезарахування дисциплін та визначення академічної різниці здійснює деканат факультету/директорат ІННІ/ відділ аспірантури і докторантури.

5.2. Академічну довідку (копія додатка до диплома про вищу (фахову передвищу) освіти), заяву про перезарахування навчальних дисциплін, погоджені деканом факультету/директором ІННІ/ завідувачем відділу аспірантури і докторантури, підшивають до особової справи здобувача вищої освіти.

5.3. До індивідуального навчального плану та навчальної картки здобувача вищої освіти вносять інформацію про перезарахування результатів заліків та екзаменів. Інформацію про перезарахування результатів заліків та екзаменів вносять також до залікової книжки та засвідчують підписом декана факультету/директора ІННІ/ завідувача відділу аспірантури і докторантури.

Оцінки виставляють за чинною в К-ПНУ шкалою оцінювання³.

³ Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями).

5.4. Результати складання академічної різниці фіксують у відомості обліку успішності, навчальній картці здобувача вищої освіти та індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці).

5.5. Перезараховані дисципліни фіксуються у документі про вищу освіту в підрозділі «4.3. Відомості про програму, накопичені індивідуальні кредити та отримані бали/оцінки» із заголовком «Освітні компоненти, кредити з яких були визнані (перезараховані) за попередньою освітньою програмою» із зазначенням самої ОПП та закладу вищої освіти в якому склалися відповідні дисципліни». Крім того, для осіб які були поновлені на навчання з інших ЗВО у підрозділі «6.1. Додаткова інформація» зазначається найменування усіх закладів вищої освіти (наукових установ) (відокремлених структурних підрозділів закладів вищої освіти), у яких здобувалася кваліфікація (у тому числі заклади освіти, в яких здобувач вищої освіти вивчав окремі дисципліни за програмами академічної мобільності), а також строки навчання в кожному з них⁴.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка затверджує вчена рада К-ПНУ.

6.2. Зміни й доповнення до цього Положення обговорюють на засіданні вченої ради та затверджують у тому ж порядку, що й саме Положення, шляхом його викладення в новій редакції.

6.3. Положення вводять у дію наказом ректора К-ПНУ.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

Володимир
ДУБІНСЬКИЙ

Проректор з наукової роботи

Світлана
МИРОНОВА

Керівник навчального відділу

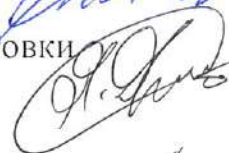
Оксана ЧОРНА

Відповідальний секретар приймальної комісії

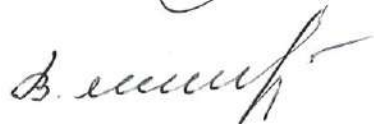
Валерій
ЩЕГЕЛЬСЬКИЙ

Керівник відділу моніторингу якості підготовки фахівців та підвищення їх кваліфікації

Діана ЯБЛОНСЬКА

Керівник юридичного сектора

Валерій МЕЛЬНИК

⁴ Відповідно до додатка 5 Положення про порядок замовлення, друку, видачі й обліку документів про вищу освіту у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція).